



INDIANKLUBBEN i SVERIGE  
c/o Bertil Thörn  
Bendzgatan 25  
SE-256 57 Ramlösa  
Sweden

hemsida: [www.indianklubben.org](http://www.indianklubben.org)  
kontakt : [info@indianklubben.org](mailto:info@indianklubben.org)  
Plusgiro: 32 57 43 - 3  
tel : +46 42 29 13 61  
mob. : +46 70 532 96 89

## HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE Indianklubbsnoteringar nr 16, 2013

ansvarig utgivare: Bertil Thörn  
utgivningsdatum: 2013-08-09

*Ni som får det här informationsutskicket via E-post får det för att ni är medlemmar i INDIANKLUBBEN, eller att ni vid något tillfälle på annat sätt har visat intresse för Nordamerikas indianers kultur eller historia.  
Om ni inte längre vill ha dessa utskick meddela mig då det via ett mail eller enkelt postkort, brev eller per telefon*

### HEJ

Puhhh!!! Sommarvärmen tar kål på allt. Mig också... Vattenräkningarna bara växer. Men natten mot torsdag var vi lovade en skopa. Och dessutom lite fyrverkeri. Det var bara att dra ur alla kontakter, täppa till ventilerna och vänta. Men vad blev det av det ??? Inte ett skit... Futtiga 5 millimeter räckte inte ens för att maskrosorna skulle tycka det var värt besväret att sätta igång tillväxten igen. Och jag tror att det varken fanns plus eller minus i luften, för det var bara svart hela natten. Att det sedan, under torsdagen, kom ytterligare tio millimeter var ju tacksamt. Men det räcker inte på långa vägar. Därför... Låt ropen skalla...

**Mera** regn åt alla... I varje fall i Skåne. Till och med igelkottarna har det kämpigt, lästa jag i blaskan i dag. Faktiskt så kämpigt att de nu blivit tvungna att börja äta de äckliga mördarsniglarna! Så, vid närmare eftertanke... Låt ropen skalla... **Mindre** regn åt alla... I varje fall i Skåne. Det vore ju förödande om igelkottarna plötsligt skulle sluta kaka mördarsniglar igen, när de nu äntligen har kommit igång! Ja, vad ska man tycka??? Mera regn...? Mindre regn...? Kör nog en vända med trädgårdsslangen i dag igen.

### INDIANKLUBBENS HISTORIA

Som en reaktion på berättelsen om Indianklubbens historia i förra numret, så fick jag ett par foton från Lars-Erik Jansson i Stockholm. En av de medlemmar som väl kan räknas ungefär till den medlemsgrupp jag själv tillhör. Alltså kring 1960-talet.

Bilderna visar dels en mycket ung Lars-Erik (till vänster på bilden) tillsammans med Erik "Uncas" Englund, utanför den senares bostad i Hägersten, men också en bild på "Uncas" under den resa han gjorde direkt efter att ha vunnit sina tiotusen kronor. Resan gick då bland annat till Syd-Dakota, där "Uncas" sammanträffade med Edgar Red Cloud och dessutom Oscar Bear Runner (till vänster på bilden). Samme Oscar Bear Runner som 1973 figurerar på ett av de mest utnyttjade foton från upproret vid Wounded Knee det året.



## FILM SOM HAR FÅTT PRIS



Filmen "Winter in the Blood", baserad på en roman av den indianskättade James Welsh och med Chaske Spencer i huvudrollen, har erhållit ett betydelsefullt pris - "the Grand Prize at the Montreal First Peoples Festival". Chaske ger publiken ett djupt rörande porträtt av en alkoholiserad man ur svartfotsstammen som snubblar genom en serie av drömmar och uppenbarelser för att komma till insikt om en tidigare svår traumatisk händelse som hela tiden upptar hans sinne.

Läs mera här:

<http://indiancountrytodaymedianetwork.com/2013/08/05/winter-blood-wins-grand-prize-montreal-first-peoples-festival-150752>

## KOMMANDE POW-WOWs ATT BESÖKA

Powwow-säsongen intensifieras nu och här är några som kan vara värda att besöka för er som råkar befinna er i närheten vid rätt tidpunkt.:

37th Annual American Indian Day and Powwow Celebration

September 20, 2013 to September 21, 2013

1301 North Main St., St. Joseph's Indian School

Chamberlain South Dakota 57325

[http://www.stjo.org/site/PageServer?pagename=culture\\_annual\\_powwow](http://www.stjo.org/site/PageServer?pagename=culture_annual_powwow)

Det här är en powwow för indianska barn vid den här skolan.

41st Annual Mankato Traditional Powwow

September 20 - 22, 2013, 7:00 pm - 1:00 pm

Land of Memories Park; Mankato, Minnesota

<http://mahkatowacipi.org/>

## FRÅN DEN AKADEMISKA VÄRLDEN

Det pågår hela tiden mer eller mindre intressanta aktiviteter inom den akademiska världen. Och då menar jag huvudsakligen sådant som olika symposier, konferenser och liknande. Huruvida det är något för "gemene

man" eller ej, får väl var och en försöka lista ut. Men säkert skulle det vara intressant och givande att få sitta med på ett hörn vid några av dessa och lyssna till de föredragningar som läggs fram av kunniga föreläsare. Som till exempel här:

## 2013 Conference

### Historic Tipis and Daily Camplife

*September 19-22, 2013*

*Fort Larned, Kansas*

Gå till den här Internetadressen för mera information. Verkar mycket intressant med en mängd intressanta föreläsningar och demonstrationer: <http://www.mcphp.org/>

Eller om ni hellre vill uppleva en utställning i Europa, så ska ni passa på här. Det här är kanske något vi skulle kunna samla en grupp intresserade medlemmar och gemensamt åka och titta på. Berlin ligger ju inte så långt bort. Våra kunskaper om de här folken ligger ju heller inte så långt tillbaka i tiden. Så kanske vi till och med skulle kunna ordna lite egna föreläsningar i samband med en sådan resa. Hör gärna av er vad ni tycker:

#### Exhibition: On the Trails of the Iroquois

**18 October 2013 - 6 January 2014**

Martin-Gropius-Bau, Niederkirchnerstr. 7, 10963 Berlin/Germany

Of the hundreds of Native American peoples, only a few have over the centuries engaged the European and Euro-American imagination to the extent that the Iroquois did. This fascination is in a large measure due to the outstanding role the Five (and later Six) Nations played in the arena of colonial encounters in seventeenth- and eighteenth-century North America, which gained them a reputation as fierce warriors and skilled diplomats and is also reflected in a host of fictional literature. But European interest has always far exceeded this pre-occupation with political and military excellence. Western intellectual struggle with Iroquois culture has left enduring imprints not only on the history of anthropology, but also on popular culture, the peace and women's movements, and even efforts to establish the foundation of alternative lifestyles.

The present exhibition will attempt to trace the development of Iroquois culture from its origins up to its vibrant articulations in the present-day United States and Canada, following their varied history through colonial times characterized by war, trade, and European missionary efforts; the subsequent weakening of their power through loss of land and political autonomy and the eventual break-up of the League after the American Revolution; the cultural transformations during the Reservation period; and their strive for sovereignty in the twentieth century up to very contemporary concerns.

Presenting approximately 500 objects this large-scale exhibition *On the Trails of the Iroquois* brings together for the first time historical paintings and drawings, precious ethnographic objects, and extraordinary examples of Iroquois contemporary art from major collections in Europe, the United States, and Canada.

Conceived in close cooperation with Iroquois artists, curators, and intellectuals, the exhibition aspires to a multi-layered representation of Iroquois culture as well as contemporary indigenous voices on their history and present-day identities. As Tuscarora artist and writer Richard W. Hill expressed it, "it can safely be said that today, the Haudenosaunee [self-designation of the Iroquois as 'People of the Longhouse'] define themselves through their diversity", as each generation "adds to that layered definition, taking the artistic expressions of the past, the oral traditions of their ancestors, and add that to their own life experiences".

Aside from Prof. Dr. Christian Feest, former director of the Museum of Ethnology Vienna, it was possible to cooperate with important Iroquoian scientists and artists from Canada and the USA, including Dr. Thomas Hill, former director of Woodland Cultural Centre in Brantford, Ontario, and Peter Jemison, manager of the Ganondagan State Historic Site, New York.

The catalogue accompanying the exhibition (published in a German as well as an English edition) provides insights into the historical and cultural context of the exhibits and their makers. In addition, it also highlights the importance of the ethnographic collections held by museums today for an understanding of a fascinating people and their culture. The catalogue is published by Nicolai Verlag Berlin.

Webpage:

[http://www.berlinerfestspiele.de/en/aktuell/festivals/gropiusbau/programm\\_mgb/mgb13\\_irokesen/ausstellung\\_irokesen/voranstellungsdetail\\_60310.php](http://www.berlinerfestspiele.de/en/aktuell/festivals/gropiusbau/programm_mgb/mgb13_irokesen/ausstellung_irokesen/voranstellungsdetail_60310.php)

Vill ni ändå resa till USA och deltaga i regelrätta akademiska konferenser så har ni här ett par att välja på:

### **Academic Conference: "17th Century Warfare, Diplomacy, & Society in the American Northeast"**

OCTOBER 18 & 19, 2013 ~ FRIDAY & SATURDAY  
MASHANTUCKET PEQUOT MUSEUM & RESEARCH CENTER, Mashantucket, CT

In conjunction with its 15<sup>th</sup> anniversary, the [Mashantucket Pequot Museum & Research Center](http://mashantucketpequotmuseum.org) presents *17th Century Warfare, Diplomacy, & Society in the American Northeast*, a two-day interdisciplinary conference. This conference brings together scholars in the fields of anthropology, archaeology, history, ethnohistory, geography, literature and Native American studies to examine the complexity of a changing cultural landscape, and the consequences of colonization and warfare. Sessions include: War & Ties That Bind, Wampanoag Historical Landscapes of the 17<sup>th</sup> Century, War & Diplomacy: Politics & Conflict, Memory & Legacy, Gender & Society, Material Culture and Narratives & Language.

REGISTRATION INFORMATION AND SCHEDULE AVAILABLE AT: [pequotwar.org/education/17th-century-american-northeast-conference](http://pequotwar.org/education/17th-century-american-northeast-conference) or [www.pequotmuseum.org/conference](http://www.pequotmuseum.org/conference).

\* \* \*

### **Popular and American Culture Studies: Yesterday, Today, and Tomorrow**

Hyatt Regency  
Albuquerque, NM/USA  
February 19 - 22, 2014

\* \* \*

### **Tenth Annual Southeast Indian Studies Conference**

University of North Carolina, Pembroke, NC/USA  
April 10 - 11, 2014

\* \* \*

Även om det kanske inte är avsikten att vi, som rena amatörer, hör hemma på dessa aktiviteter, så finns det annat där vi definitivt är välkomna. Som till exempel vid Bent's Old Fort, i Colorado, där det finns ett par intressanta tillfällen att ta del av. Redan nu i höst, närmare bestämt den 12 oktober, kan man uppleva pälsjägerlivet som det en gång var kring den här platsen. Men det riktigt stora kommer inte förrän hösten 2015 (alltså god tid att förbereda sig), då 2015 års Fur Trade Symposium avhålls här. Se vidare:

#### **October 12, 2013: Fur Trade Encampment**

The park's largest living history event for 2013 takes place this day and celebrates the trappers, traders, and tribes associated with the fur trade in the Southwest. Their camps, set up near the fort, will be open for touring. Living history volunteers bring the post back to life during the event! Craftsmen will ply their trade in the shops in hopes of keeping the tools and wagons ready for use. Hunter - Trappers in camp on the river will be busy getting their furs ready for shipment. The traders will conduct trade sessions in the council room.

#### **2015 Fur Trade Symposium**

On 23-26 September 2015, Bent's Old Fort N.H.S. will host the National Fur Trade Symposium. For the first time in 27 years, this Symposium will return to the Southern trapping and trading areas of the 19th Century. Registration and a fee will be required for the on and offsite parts of the program. The 2015 affair will be an opportunity to learn from the most highly qualified speakers, see and experience what life was like for all those involved in the Southern Rockies and Southern Plains fur industry. Numerous Living History demonstrators, of a number of ethnic groups and occupations, will, throughout the event, reveal what their life was like at the time. Period food, entertainment and other tastes of life at Bent's Fort will bring the attendees a truer feeling for the era and the lifestyle at Bent's Fort during its existence, 1833-1849.

Även Santa Fe Trail Association är en organisation som avhåller årliga symposier. Årets går av stapeln i september och för att uppleva det får man ta sig till Ulysses, Kansas. Jag har själv varit med på ett av deras tidigare symposier (1993 i La Junta, Colorado) och kan intyga att det gav väldigt mycket. Så här är det:

## 2013 Symposium

---



Santa Fe Trail Association Symposium, "*Surviving the Plains*", September 26-29, 2013, Ulysses, Kansas.

[REGISTER HERE for the 2013 Symposium](#)

### **INDIAN MARKET SANTA FE**

Redan nästa veckoslut, den 17 - 18 augusti, borde ni vara i Santa Fe, New Mexico, för den årliga "Indian Market". Den verkliga högtidsstunden för alla som är intresserade av indianskt konsthantverk och Western Art. Men tag med er de riktigt stora pengarna!!!

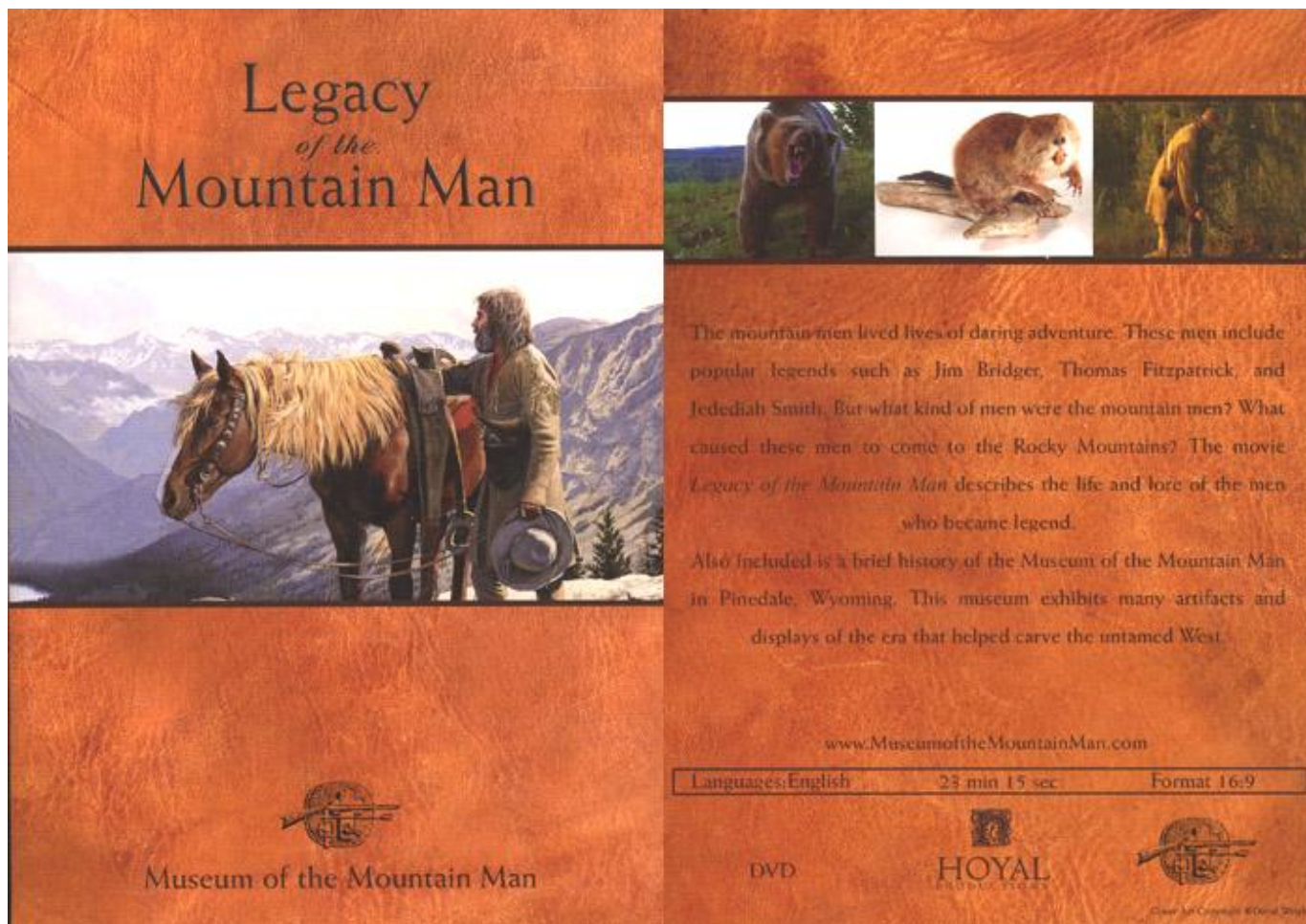
**Indian Market is August 17-18**



Läs mera om detta jätte-jippo här:

[http://www.southwestart.com/events/indian-market-aug2013?et\\_mid=631470&rid=236648665](http://www.southwestart.com/events/indian-market-aug2013?et_mid=631470&rid=236648665)

### **DVD-FILM OM PÄLSJÄGARNA**



Denna DVD gavs ut av "the Museum of the Mountain Man" och "the Sublette County Historical Society" redan år 2006. Pälsjägarna, "The Mountain Men", levde ett äventyrsfyllt liv. Bland dem var män som legenderna Jim Bridger, Thomas Fitzpatrick och Jedediah Smith. Men bland pälsjägarna fanns i princip alla sorters män. Vad var de egentligen för sorters män? Vad var det som fick dem att komma hit ut till vildmarken och riskera sina liv i Klippiga Bergen? Filmen, som jag fick hem för några veckor sedan, Legacy of the Mountain Man, berättar historien om dessa män, deras liv och levnadssätt. Den är bra, även om den inte är så lång.

I filmen finns också en kortare beskrivning av museet "Museum of the Mountain Man", i Pinedale, Wyoming. Det är ett museum som har många föremål som tillsammans berättar historien om de män som var med om att tämja den "Vilda Västern". Ett museum där det också förekommer mycket så kallad "Living History" och där man håller högklassiga symposier och föreläsningar.

Filmen är 23 minuter och 15 sekunder lång och kostar \$19.95. Observera att den är gjord för region 1 och alltså i det amerikanska systemet NTSC.

Gå till museets hemsida för mera information, där det också går att handla från deras giftshop.

<http://www.museumofthemountainman.com/>

### **PÅ HEMMAFRONTEN**

Som synes har det nu blivit rätt så mycket om saker som händer i vår omvärld. Här på hemmafronten har jag inte så mycket att berätta om. Men vi kan i alla fall notera att vi nu har börjat med en viss planering inför nästa medlemsmöte. Men ännu så länge är det bara i ett uppstartskede. Vi har haft ett kortare planeringsmöte för att lägga fast en handlings- och tidplan. Så det är inte så mycket mera att berätta om ännu egentligen. Mera kanske kan sägas i nästa utskick. Så ni får ge er till tåls så länge.

### **HÖSTNUMRET AV VÅR TIDNING**

Så här långt är bara ungefär halva tidningen skriven och jag börjar känna en viss tidspress. Men ännu så länge tror jag inte vi behöver oroa oss. Det ska nog gå att få ut höstnumret i tid, innan september månad har runnit iväg. Håll tummarna! Ni får också väldigt gärna hjälpa till med material. Det kommer alltid att behövas.

### **HEMSIDAN**

Under de senaste dagarna har jag försökt intensifiera uppdateringen av händelsetabellen på den flik på hemsidan som heter "Indiankrig". Där finns nu inte mindre än 950 olika händelser beskrivna och flera ska det naturligtvis bli. Jag har alltså under de senaste veckorna lyckats lägga till nästan 50-talet nya beskrivningar.

Vårt ett besök på hemsidan nu alltså. Och ni får gärna hjälpa till med tips om ytterligare händelser som ännu saknas.

### **PÅ TV I DAG**

För er som inte redan har sett programmet så sänds I kväll (fredag 9 augusti) ett intressant TV-program på Kunskapskanalen om Irokesindianernas situation idag. Programmet sänds även på natten lördag den 10 augusti och söndag den 11 augusti, om ni har utrustning för det och vill spela in det.

## **Indianernas sista chans**

21:00 - 21:45 Idag, 9 augusti 2013

Repris från 1/2 01:00.

Kanadensisk dokumentär från 2012. Vilken verklighet står den sista generationens Mohawk-indianer inför? Ett särskilt system fasar sakta men säkert ut de enda kvarlevande indianerna. Vi får följa en ung kvinna vars kulturella arv står på spel. Hennes enda alternativ att föra indiankulturen vidare, och att få fortsätta att kalla sig för indian, är att gifta sig med en helindian. Ska hon tvingas släppa sina band till Mohawk-kulturen? Även 10/8 02:00 och 11/8 02:00.

### **WESTERN ART**

För er som tycker om Western Art kommer här ett tips. Gå in på den här Internetlänken och fördjupa er i vad ett av USA's främsta konstmuseer i den här genren, Thomas Gilcrease Museum, i Tulsa, Oklahoma, har att erbjuda:

<http://gilcrease.utulsa.edu/>

Det här är verkligen en länk ni kommer att ha mycket glädje av framöver!

### **MERA KAFFEREKLAM**

Som ett resultat av mitt tilltag, att låta Zoegas få obetald kaffereklam i mitt förra utskick, så utspann sig en liten mailväxling mellan mig och Björn Nordén. Björn skrev då först:

Under besök på Bents Fort påstod guiden att indianerna kallade kaffe för Muddy Waters, alltså smutsigt vatten.

Har du hört nåt liknande?

ps. Vill slå ett slag för kaffet från Arvid Nordqvist. Jobbade där under många skollov och doften från rosteriet skänker god hemkänsla till mina kvarter i Sundbyberg

På det skrev jag ett svar till Björn, som lät så här:

Har själv varit på Bent's Fort ett antal gånger och lyssnat på guiderna. Men jag har faktiskt aldrig hört någon påstå att indianerna kallade kaffe för "grumligt vatten". Men visst, det låter ju logiskt. Kaffe var ju ingen ursprunglig dryck och allt som är ovant måste man ju hitta någon logisk förklaring till. Så helt säkert har det funnits sådana tolkningar och naturligtvis en mängd andra också. Men det är inget som var ett allmänt vedertaget begrepp, vad jag vet. Ordet "wakalyapi", som jag nämnde i min text är benämningen för kaffe på siouxernas eget språk. Vad cheyenner, arapaho, kiowa och comanche - som var de vanliga gästerna vid Bent's Fort - kallade det på sina språk vet jag inte.

"Grumligt vatten" från Arvid Nordqvist kan nog säkert fungera. Men tacka vet jag Zoegas! Jag har därför samma koppling till ett visst varumärke som du, då vi har samma fenomen här i Helsingborg. När vi har nordvästliga vindar och Zoegas kör rostningen, då kan det inte hjälpas att man blir kaffesugen, då det luktar kaffe i hela staden. Det ger faktiskt en väldigt god känsla i hela kroppen.

Så fick jag ytterligare ett svar från Björn, som skrev:

Jo, vissa saker glömmar man aldrig bort. Påståendet om namnet Muddy Waters minns jag som om det vore igår. Jag minns guiden och exakt var vi befann oss när han sa det. Det betyder ju förstås inte att det skulle vara sant för den skull. Å andra sidan är det en vacker historia, så jag väljer att tro på den. Undrar om det inte var där och då jag också hörde förklaringen till varför hundar alltid ska sniffa på varandra. Enligt historien, oklart stam, skulle alla hundar gå på fest men för att få lov att komma in på festen var de tvungna att lämna svansarna utanför. Av nån anledning som jag inte kan komma ihåg, fick festen ett abrupt slut och alla hundarna rusade därifrån. I sin iver att snabbt komma undan hann de inte kontrollera att de fick rätt svans med sig hem. Sen den dagen letar alla hundar efter sin gamla svans vilket förklarar varför hundar gör som dom gör när de träffar en främling. Jag är tämligen säker på att den historien berättades vid samma besök på Bents Fort. Du kanske känner igen historien?

Alltnog, det blev ett paket Zoega senast. Och som reklamen utlovar blir livet kanske lite smakfullare.

Tack Björn för mailväxlingen och tillåtelsen att här publicera dina synpunkter. Hoppas att både Arvid Nordqvist och Zoegas nu är nöjda också med all reklam de fått. Inte en spänn tjänade vi dock på det...

## **RESEMINNE**

Här kommer så det utlovade reseminnet från Lars-Erik Karlsson i Markaryd. Var så goda:

Jag har en liten episod att berätta från Indianklubbens senaste resa (2012) som de flesta som var med kanske redan hört. Den handlar inte alls om något med indiansk anknytning, men den kanske kan vara intressant ändå.

Vi befann oss fortfarande i början av resan och hade just avverkat vår första dag i "tyskstaden" New Ulm, Minnesota. Frammot kvällen tog vi in på vårt hotell som låg en bit från centrum. Min fru Gith och jag beslöt att vi skulle försöka leta upp något annat än hamburgare att äta, eftersom vi misstänkte att det senare skulle bli mycket av den varan. Några hundra meter från hotellet fanns en till synes trevlig restaurang, med det tyskklingande namnet "Ottos Restaurant". Den var byggd i amerikansk tyrolerstil (!) och menyn frestade oss med tyska rätter. Det var dock ganska dyrt, men eftersom man troligtvis bara kommer till New Ulm en gång i livet så beslöt vi oss för att slå på stort, vilket skulle visa sig vara ett misstag. Väl inne mottogs vi av en äldre charmant hovmästarinna, klädd i pepitarutig jacka, eleganta svarta långbyxor och med mycket "amerikanskt" smink. En yngre servitris visade oss strax till ett fönsterbord. Vi beställde varsin wienerschnitzel, som ju brukar vara gott - speciellt i Tyskland (tyvärr befann vi oss inte där). När vår mat kom på bordet, såg den inte alls ut som vi förväntat oss. På tallriken låg något som till utseendet mest liknade en icke färdigbakad pizza calzone. Förmodar att det skulle se ut som om den var panerad. Inuti "paneringen" fann jag en helt smaklös köttbit som var seg som en skosula, medan Gith fann en "mör" och smulig bit som mest påminde om gammal lever. Medan vi diskuterade vad det var vi åt och försökte få i oss anrättningen (hade vi betalt så skulle det minsann ätas upp - man är ju smålänning) kom den eleganta hovmästarinnan inseglande med ytterligare ett hungrigt par. När hon passerade vårt bord tappade hon plötsligt sina långbyxor. De åkte hastigt ända ner till knäveckan och hade hon inte fått tag i räcket vid sidan så hade hon stått på näsan. Hon böjde sig kobrasnabbt ner och med vänsterhanden fick hon upp dem igen och dolde åter sina svarta trosor och vita ben och sa "Sorry, I forgot my belt". De nya gästerna tittade på varandra och såg ut som knallröda fågelholkar i ansiktet. Trodde först att de skulle svimma. Hur ett par byxor utan förvarning kan trilla ner så snabbt är för mig fortfarande en gåta. När vi sedan lämnade restaurangen stod hon åter vid ingången och sa adjö till oss. Dock på oamerikanskt vis, mycket tyst och utan att titta upp. Lite synd om henne var det allt.

**Gith och Lars-Erik Karlsson**

Ja, jädrar. Åk till Amerika! Där händer det grejer...

**Hälsningar**  
**Bertil Thörn**